

suholyra s végül a hollókra, szarkákra, varjúkra, verebekre és seregélyekre».

Ezeket olvasva, ha azt sejtjük, hogy akkoriban sem az intéző körök, sem a tudósok nem voltak tisztában azzal, hogy melyek a tulajdonképeni hasznos madarak, akkor a valósághoz nagyon közel jutunk. Erre enged következtetést vonni a madár-világnak kellő védelmét elodázó vadászati törvény hiányos intézkedését 11 év multán pótolni kívánó mező-rendőri törvény (1894: XII) 57. §-a is, a mely kimondja, hogy: »Hasznos madarak pusztítása és azok fészkeinek és tojásainak elszedése, valamint a hasznos madaraknak és tojásaiknak forgalomba hozása hatósági engedély nélkül tilos«. Nem tudja azonban, hogy melyek a tulajdonképeni hasznos madarak! miért is 1894, XII. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 48.800/94. számú rendelet 58. §-a a következőket mondja: »hogy a mezőgazdaságra nézve hasznos madarak kímélése iránt a törvény 58. § a értelmében rendeletileg intézkedhessem, felhívom a törvényhatóságot, hogy idevonatkozólag a területükön működő gazdasági egyesületek, vármegyei gazdasági bizottság, valamint a járási mezőgazdasági bizottságok meghallgatásával hozzám a törvény életbeléptétől számítandó 1 év alatt javaslatot tegyen, a melynek alapján a hasznos madarak megnevezése iránt is külön rendeletben fogok intézkedni«.

A földművelési minister azonban a törvénynek a hasznos madarak védelmét kimondó rendelkezését a legjobb akarata mellett még nem hajthatta végre, mert nemcsak a megjelölt fórumok, de sőt maguk az ornitológusok sem voltak képesek mind a mai napig megnevezni mindazokat a madarakat, melyek mezőgazdaságilag hasznosak.

Igy történik meg azután, hogy a hasznos madarak névsora feletti áldatlan vitának egész madárvilágunk megadja az árát. Mennyivel egyszerűbb

lenne a dolog, ha a mező-rendőri törvény azt mondaná, hogy a madarak pusztítása és összefogdosása tilos, hogy még a vadásznak is csak azokat a madarakat szabad lelőni, melyeket a törvény neki megenged, vagy melyeket károsnak nyilvánít.

Mert kérdezem, hogy nem lenne-e könnyebb megnevezni azokat a madarakat, a melyek kétségtelenül károsak, mint évek hosszú során át affelett vitatkozni, hogy melyek a »hasznos madarak«!?

A vadászati törvénytől eltekintve, a mező-rendőri törvénynek a madarak védelmére irányuló intézkedését kiegészítő végrehajtási rendelet 57. §-át is módosítani kellene. A 48.000/94. számú végrehajtási rendelet említett §-a ugyanis azt mondja, hogy: »A hasznos madarak pusztítása s a tojásaiknak forgalomba hozatala a törvény által kihágásnak minősítettven, az ennek meggátlására irányuló intézkedések foganatosítását az elsőfokú hatóságok különös kötelességévé teszem. Az illető vidéken hasznosaknak ismert madarak és azok tojásai csakis tudományos czélokra hozhatók forgalomba. A törvényben említett hatósági engedélyt a járási főszolgabírótól kell kérni.«

Kivánatos lenne ugyanis, hogy a tudományos czélokra szolgáló gyűjtésre vonatkozó engedélyt egyedül csak az erre illetékes legfelsőbb fórum, a »földművelési minister« adhassa meg, így lévén egyedül ellenőrizhető a madaraknak ily czímen való nagymérvű oknélküli és czélszerűtlen pusztítása.

A madarakat tenyegető bajok közül a flóbertpuska sem az utolsó helyet foglalja el.

Ez a még ma is csak ártatlan játékszernek minősített jóság ugyanis épen elég arra, hogy a deákosság ébredező vadász-szenvedélyét kielégítse és természet-gyilkoló hajlamait felébressze, sőt, hogy a jövőre nézve azt még hatványozza is. Eltekintve attól, hogy a flóbertpuska már sok szerencsétlenségnek volt okozója és hogy öngyilkosságra is sok-

Hogyha a hó olvadozik.

Teleki Sándor-tól.

Hogyha a hó olvadozik

S melegebben süt a nap,
Ki-kibukkan erdőn, mezőn
Egy-egy sötét földdarab.

A hólepel olvad, foszlik
És a fehér, tiszta föld
A nap tűző csókjaira
Sötét színű köpenyt ölt.

Csak most látszik, mily kegyellen,
Gonosz szívű volt a tél,
Erdő mélye, bokor alja
Mind csak erről sug, beszél.

Összetépett madárszárnyak
Az erdőnek mélyiben,
Melletők egy özikének
Gyenge csontja ott pihen.

Tapsifüles nyúlnak bőre
Ott a dombos oldalon.
Minden bokor, minden cserje
Egy szomorú sírhalom.

Számító és ravasz a tél:
Hogy ne tudja senkise,
Mennyit gyilkolt, mennyit rombolt,
Fehér hóval fedi be.

Mintha nekünk van halottunk,
Betakarjuk csöndesen.
Az enyészet pusztítását
Meg ne lássa senkisésem.

De ha aztán félrecsúszik,
Szétfoszlik a takaró,
Látjuk, mennyi pusztulást rejt
Fehér lepel, fehér hó.

